

Spis treści

Przedmowa Janusz Reykowski IX

Wprowadzenie 1

CZĘŚĆ I.

NATURA SPOŁECZNA I IDEOLOGIA

Rozdział 1. Patriotyzm, grupy etniczne i etnocentryzm 9

Wielowymiarowość patriotyzmu 10

Etniczność i grupa etniczna 14

Etnocentryzm 21

Czy etniczność = kultura? 26

Rozdział 2. Narody i nacjonalizm 31

Rzecz o nowoczesnych formach państwowości 35

Nacjonalizm 37

Kreacja narodowej kultury 42

Naród polityczny i etniczno-kulturowy 47

Kryzys idei narodu? 50

CZĘŚĆ II.

PSYCHOSPOŁECZNE ŹRÓDŁA POSTAW NARODOWYCH

Rozdział 3. Etnocentryzm jako źródło narodowych totalitaryzmów 61

Teoria autorytaryzmu 62

Skąd się bierze etnocentryzm?

Model podwójnego procesu J. Duckitta 70

Etnocentryzm - konserwatyzm - kolektywizm 78

Rozdział 4. Tożsamość społeczna i narodowa 87

**Kolektywny system znaczeń i różne formy
przywiązania do grupy 88**

**Tożsamość narodowa jako element tożsamości
społecznej jednostki 91**

**Identyfikacja narodowa:
utrapienie czy dobrodziejstwo? 99**

**Koncepcja tożsamości narodowej
E. Theiss-Morse 103**

**Rozdział 5. „Dobry” i „zły” patriotyzm, czyli
o wielowymiarowości postaw narodowych 113**

Wybrane podejścia teoretyczne 114

**Nacjonalizm symboliczny, normatywny i funkcjonalny
(J. Delamater, D. Katz, H. Kelman) 114**

**Patriotyzm i nacjonalizm
(R. Kosterman, S. Feshbach) 116**

**Wieloczynnikowa struktura patriotyzmu
(J. Sullivan, A. Fried, E. Theiss-Morse, M. Dietz) 119**

**Ślepy i konstruktywny patriotyzm
(E. Staub, R. Schatz) 120**

**Patriotyczna i nacjonalistyczna duma narodowa
(T. Blank, P. Schmidt) 124**

**Rozwojowa koncepcja postaw narodowych
(H. Dekker, D. Malová, S. Hoogendoorn) 126**

**Zaangażowanie symboliczne i instrumentalne
(R. Schatz, H. Lavine) 128**

**Identyfikacja narodowa - kulturalizm - szowinizm
(R. Herrmann, P. Isernia, P. Segatti) 131**

**Co odróżnia „dobrych” i „złych” patriotów?
Próba generalizacji 134**

Patriotyczny *homo perfectus* 144

**CZĘŚĆ III.
EUROPA I POLSKA – NIECO FAKTÓW
EMPIRYCZNYCH**

**Rozdział 6. Postawy narodowe
w integrującej się Europie 151**

**Kolektywna samoocena narodowa
i etnocentryzm 153**

Europa podzielona 155

**Postawy narodowe
a wymiary wartości kulturowych 164**

Polska na tle innych krajów Europy 170

Konkluzje 176

**Rozdział 7. Postawy narodowe w centrum
politycznego i kulturowego konfliktu 187**

**Psychospołeczne źródła konfliktu
i polaryzacji 193**

Dwa wyobrażenia wspólnoty politycznej 201

**Orientacja liberalna i komunitarna
a postawy wobec demokracji
i sympatie polityczne 211**

**Orientacja liberalna i komunitarna
a tożsamość narodowa 217**

Konkluzje 223

Zakończenie 235

Bibliografia 241

O Autorze 256